

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СИЛАБУС ОБОВ'ЗКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У
ВИЩІЙ ШКОЛІ»**

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань **07 «Управління та адміністрування»**

Код та найменування спеціальності **076 «Підприємництво та торгівля»**

Освітньо-наукова програма ***Підприємництво та торгівля***

Ступінь вищої освіти ***доктор філософії***

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності ***D7 «Торгівля»***
від 26.09.2025 року протокол №2

Реєстраційний номер у відділі аспірантури та докторантури

26-076-2025A

1. Загальна інформація

Кафедра: [Української та іноземної філології](#)
Викладач: Попель Оксана Василівна, доцент кафедри української та іноземної філології, кандидат педагогічних наук, доцент

Контакти:

[Профайл](#)

ksenjapopel2580@gmail.com

Освітній компонент викладається на 2 курсі у 1 семестрі

Кількість: кредитів - 3, годин – 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	44	20	24
заочна	18	8	10
Самостійна робота, годин	Денна – 56		Заочна – 72

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «Педагогічна майстерність та інноваційні технології у вищій школі» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти системи професійно-педагогічних компетентностей, що забезпечують ефективне здійснення навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти, розвиток творчого потенціалу викладача, уміння застосовувати інноваційні технології навчання, інтерактивні методи, цифрові засоби та сучасні підходи до організації освітнього середовища.

Освітній компонент «Педагогічна майстерність та інноваційні технології у вищій школі» базується на знаннях, отриманих здобувачем вищої освіти в результаті вивчення освітніх компонент «Іноземна мова та академічне письмо», «Цифрова наука та інформаційна грамотність» та передусє вивченню ОК «Педагогічна практика».

3. Мета освітнього компоненту

Метою дисципліни «Педагогічна майстерність та інноваційні технології у вищій школі» є формування в здобувачів вищої освіти професійно-педагогічної компетентності викладача вищої школи, розвиток педагогічної культури, інноваційного мислення, творчого потенціалу та здатності ефективно застосовувати сучасні технології навчання у професійній діяльності.

Основним завданням вивчення дисципліни є:

- ознайомлення з теоретичними засадами педагогічної майстерності викладача вищої школи;
- формування навичок педагогічного спілкування, емпатії, професійної етики та рефлексії;
- опанування сучасних педагогічних технологій, методів активного та інтерактивного навчання;
- розвиток умінь розробляти методичне забезпечення окремих освітніх компонент;
- оволодіння методами використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі;
- формування готовності до інноваційної діяльності та безперервного професійного самовдосконалення.

Згідно з вимогами освітньої програми в результаті вивчення дисципліни «Педагогічна майстерність та інноваційні технології у вищій школі» здобувач освіти повинен:

знати:

- сутність, структуру та зміст педагогічної діяльності у вищій школі;
- основи педагогічної майстерності викладача, її складові (гуманістична спрямованість, професійна компетентність, педагогічна техніка, творчість);
- сучасні підходи, методи, форми і технології організації навчального процесу у вищій школі;
- засоби й інструменти використання інформаційно-комунікаційних технологій у викладанні;
- критерії, методи та інструменти оцінювання результатів освітньої діяльності студентів;
- систему забезпечення якості освіти.

уміти:

- застосовувати сучасні педагогічні технології, активні та інтерактивні методи навчання у процесі підготовки фахівців;
- проектувати, планувати та організовувати навчальний процес у закладі вищої освіти з урахуванням цілей, змісту та результатів навчання;
- створювати навчально-методичні матеріали (робочі програми, презентації, завдання, методичні рекомендації тощо);
- використовувати цифрові освітні ресурси, мультимедійні засоби, платформи дистанційного навчання;
- ефективно комунікувати зі здобувачами освіти, колегами та адміністрацією на засадах педагогічної етики й партнерства;
- формувати у здобувачів вищої освіти позитивну мотивацію до навчання, саморозвитку та професійного зростання;
- упроваджувати елементи інноваційних технологій навчання - змішаного, проектного, модульного, проблемного, кооперативного, дистанційного тощо.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Педагогічна майстерність та інноваційні технології у вищій школі» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності [076 Підприємництво та торгівля](#), та освітньо-науковій програмі "[Підприємництво та торгівля](#)" підготовки докторів філософії.

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійних практик, застосовувати новітні методології наукової, педагогічної, професійної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності:

ЗК03 Здатність працювати автономно.

ЗК04 Здатність до міжособистісної взаємодії

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК03 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

Програмні результати навчання:

РН12. Організовувати і здійснювати освітній процес у закладах освіти, розробляти і впроваджувати спеціальні освітні компоненти зі сфери підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи педагогічної майстерності			
1	Сутність педагогічної майстерності. Професійна компетентність педагога. Педагогічна техніка.	2	1
2	Мета та принципи організації освітнього процесу. Основні терміни та визначення. Рівні та ступені вищої освіти.	2	1
3	Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти. Стандарти освітньої діяльності та вищої освіти. Начально-методичне забезпечення освітнього процесу	2	0,5
4	Обґрунтування необхідності створення системи забезпечення якості освіти у ЗВО. Визначення проблематики засобів діагностики внутрішньої системи якості освіти ЗВО. Шляхи удосконалення засобів діагностики внутрішньої системи якості освіти ЗВО	2	0,5
5	Форми організації освітнього процесу. Види навчальних занять.	2	1
Змістовний модуль 2. Інноваційні технології та сучасні підходи у вищій освіті			
6	Методи навчання у ЗВО. Засоби навчання у вищій школі.	2	1
7	Сутність поняття «інновації в освіті». Види інновацій в освіті. Класифікація інновацій за педагогічним змістом. Критерії ефективності освітніх інновацій. Інноваційна діяльність викладача вищої школи. Сучасні педагогічні технології: особистісно-орієнтоване, проблемне, проєктне, змішане навчання.	2	1
8	Види контрольних заходів. Атестація осіб, які навчаються. Організація інклюзивного навчання. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті	2	0,5
9	Навчальний час. Графік навчального процесу та розклад занять. Індивідуальний навчальний план. Вибіркові дисципліни	2	0,5
10	Педагогічні здібності, творчість і рефлексія як чинники професійного зростання. Культура мовлення, ораторська майстерність та імідж викладача. Психологічні аспекти педагогічної діяльності: емоційна стійкість, емпатія, мотивація, саморегуляція.	2	1
Разом за ОК:		20	8

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної/лабораторної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Особливості розробки освітньої програми	4	1
2	Програмні результати та освітні компоненти ОП	4	1
3	Проведення оцінювання ефективності провадження освітньої програми за показниками внутрішньої системи якості освіти	4	2
4	Складання силабусу дисципліни	4	1
5	Педагогічна майстерність викладача	2	1
6	Форми організації навчання у ЗВО. Лекція	2	2
7	Форми організації навчання у ЗВО. Практичні та семінарські заняття	2	1
8	Сучасні освітні технології	2	1
Всього за ОК:		24	10

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	<i>Тема:</i> Сутність педагогічної майстерності та її складові Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Поясніть взаємозалежність між категоріями методики викладання у вищій школі «Сформованість умінь не дає діяльності «застигнути в стереотипі». 2. Які прийоми використовують викладачі, що читають у вас лекції, для підсилення їх ефективності?	12	15
2	<i>Тема:</i> Основи організації освітнього процесу у ЗВО Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Запропонуйте оптимальні методи оволодіння основними компонентами змісту освіти (для кожного компоненту зокрема). 2. На засвоєння яких компонентів змісту освіти звертається найменша увага у навчальному процесі вищого навчального закладу? Ваші ідеї щодо розв'язання цієї проблеми.	12	15
3	<i>Тема:</i> Зміст освіти у вищій школі Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Уявіть, що ви завідувач кафедри. Щойно побували на лекції в молодого викладача. Він не зумів забезпечити зустрічної активності студентів, які були неуважні, пасивні, шуміли і майже не слухали викладача. 2. Які поради ви дасте викладачу щодо забезпечення ефективності методу лекції?	12	15
4	<i>Тема:</i> Сутність та структура забезпечення якості вищої освіти Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Педагогічний менеджмент і лідерство у навчальному процесі. 2. Академічна доброчесність як складова професійної культури викладача	12	15
5	<i>Тема:</i> Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Сформулюйте два проблемних запитання до теми «Методика проведення практичних занять у вищому навчальному закладі». 2. Запропонуйте два-три прийоми активізації уваги студентів та розвитку їх пізнавальної активності на практичному занятті.	12	15
6	<i>Тема:</i> Методи та засоби навчання у ЗВО Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Який взаємозв'язок між вихованням та самовихованням? 2. У чому сутність спонукального етапу самовиховання?	12	15
7	<i>Тема:</i> Інновації в освіті: сутність, види, класифікація, критерії оцінювання Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Технології формування критичного мислення, soft skills та самостійної пізнавальної діяльності студентів. 2. Використання ІКТ та цифрових платформ у педагогічній діяльності викладача (Google Workspace, Moodle, ChatGPT, Kahoot, Mentimeter тощо)	12	15
8	<i>Тема:</i> Види та форми контрольних заходів Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Освітні інновації у форматі «EdTech»: доповнена і віртуальна реальність, штучний інтелект, гейміфікація. 2. Технології педагогічного оцінювання та зворотного зв'язку зі	12	15

	студентами		
9	Тема: Навчальний час осіб, які навчаються Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Процес активізації творчої праці на підприємстві. 2. Стилi керівництва і формування інноваційної культури	12	15
10	Тема: Особистісні якості та психологічна культура викладача як основа педагогічної майстерності Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Розташуйте складові авторитету викладача в порядку зростання їх значущості. Обґрунтуйте визначену вами послідовність. 2. Самоосвіта, педагогічна рефлексія та розвиток кар'єрного потенціалу викладача	12	9
Всього за ОК:		120	144

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- тестування знань здобувачів за темами;
- виконання і захист практичних робіт;
- усне опитування.
- підготовка доповідей, повідомлень.

Підсумковий контроль – **залік**.

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів
Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи педагогічної майстерності	
Лекційний курс *	-
Практичні роботи*	40
Самостійна робота*	5
Доповіді	5
Всього за змістовний модуль 1	50
Змістовний модуль 2. Інноваційні технології та сучасні підходи у вищій освіті	
Лекційний курс *	-
Практичні роботи*	40
Самостійна робота*	5
Доповіді	5
Всього за змістовний модуль 2	50
Всього	100

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#).

**Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів
Практичні роботи (оцінювання однієї роботи)**

4,5 - 5 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
4,0 - 4,4 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
3,5 – 3,9 балів	Практична відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
2,1 – 3,4 балів	Практична відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0-2 балів	Практична не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Самостійна робота (за один модуль згідно відсотку виконання)

4,5 - 5 балів	90 - 100 %	відмінно
4,0 - 4,4 балів	74 – 89%	дуже добре
3,5 – 3,9 балів	60 – 73%	добре
2,1 – 3,4 балів	35 – 59 %	достатньо
0-2 балів	0-35 %	незадовільно

Підготовка доповідей з презентаціями (оцінка за одну доповідь)

4,1-5,0	Доповідь підготовлена на актуальну тематику, має якісну презентацію та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді на поставлені запитання	відмінно
3,1 -4,0	Доповідь підготовлена, має презентацію, при відповіді на питання допущені неточності	дуже добре
2,1 – 3,0	Доповідь підготовлена, має презентацію, але доповідач доповідає невпевнено, відповіді на питання неповні, допущені помилки	добре
1,1 – 2,0	Доповідь підготовлена, має презентацію, але доповідач доповідає невпевнено, відповіді на питання незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0 – 1	Доповідь підготовлена на низькому рівні або відсутня	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально- демонстративний метод, проблемний виклад.

Практичні заняття: аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, виконання ситуаційно-розрахункових задач, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, кейс-метод, , тренінг, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань)

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, реферування, конспектування, підготовка доповідей, розв'язання тестів.

8.Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Попель О.В., Савченко Т.В. Педагогічна майстерність та інноваційні технології у вищій школі: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти спеціальностей 051 «Економіка»,

073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво та торгівля», 281 «Публічне управління та адміністрування» освітнього ступеню доктор філософії. Одеса: ОНТУ, 2025 – 93с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.9062390>

2. Попель О.В., Савченко Т.В. Педагогічна майстерність та інноваційні технології у вищій школі: методичні вказівки до практичних занять для здобувачів вищої освіти спеціальностей 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво та торгівля», 281 «Публічне управління та адміністрування» освітнього ступеню доктор філософії. Одеса: ОНТУ, 2025 – 31с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.9061954>

3. Попель О.В., Савченко Т.В. Педагогічна майстерність та інноваційні технології у вищій школі: методичні вказівки до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальностей 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво та торгівля», 281 «Публічне управління та адміністрування» освітнього ступеню доктор філософії. Одеса: ОНТУ, 2025 – 28с <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.9063018>

4. ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

5. ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ В ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ

Додаткові:

1. Офіційний веб-портал «Законодавство України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України <https://minjust.gov.ua/>

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015](#) та [роботодавців](#)

Викладач

ПІДПИСАНО

Оксана ПОПЕЛЬ

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри української та іноземної філології

Протокол №2 від 22.09.2025 року

Завідувач кафедри

ПІДПИСАНО

Ольга ФІЛІПЕНКО

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри торговельного підприємництва, товарознавства та управління бізнесом

Протокол №2 від 26.09.2025 року

Завідувач кафедри

ПІДПИСАНО

Наталія БАСЮРКІНА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОНП «Підприємництво і торгівля»
професор кафедри торговельного підприємництва,
товарознавства та управління бізнесом
д.е.н., професор

ПІДПИСАНО

Наталія БАСЮРКІНА